

Framtidenkoncernens årliga uppföljning inom den ekologiska dimensionen - verksamhetsåret 2025

Bostads AB Poseidon

Innehållsförteckning

1 Inledning	4
2 Målområde Giftfritt	5
2.1 Giftfritt.....	5
2.1.1 Andelen byggvaror och produkter i loggböckerna i Byggvarubedömningen som har totalbedömningen rekommenderas eller accepteras ska öka (Nyproduktion & Renovering).....	5
2.1.2 Antalet kemiska produkter med utfasnings- och prioriterade riskminskningsämnen som används i egen regi ska minska (Drift & skötsel).....	6
2.2 Beskrivning av genomförda åtgärder.....	6
2.3 Beskrivning av effekt och resultat.....	6
2.4 Analys av effekt och resultat.....	6
2.5 Förslag till utveckling och förbättring.....	7
3 Målområde Klimatneutralt	8
3.1 Minskad klimatpåverkan.....	9
3.1.1 Klimatneutralt – Minskad klimatpåverkan.....	9
3.1.2 Beskrivning av genomförda åtgärder.....	10
3.1.3 Beskrivning av effekt och resultat.....	10
3.1.4 Analys av effekt och resultat.....	11
3.1.5 Förslag till utveckling och förbättring.....	11
3.2 Energieffektivisering.....	12
3.2.1 Klimatneutralt – Energieffektivisering.....	12
3.2.2 Beskrivning av genomförda åtgärder.....	13
3.2.3 Beskrivning av effekt och resultat.....	13
3.2.4 Analys av effekt och resultat.....	14
3.2.5 Förslag till utveckling och förbättring.....	14
3.3 Cirkulärt.....	14
3.3.1 Klimatneutralt – Cirkulärt.....	14
3.3.2 Beskrivning av genomförda åtgärder.....	16
3.3.3 Beskrivning av effekt och resultat.....	16
3.3.4 Analys av effekt och resultat.....	16
3.3.5 Förslag till utveckling och förbättring.....	17

Framtidenkoncernens årliga uppföljning inom den ekologiska dimensionen -
verksamhetsåret 2025

2 (20)

Bostads AB Poseidon

4 Målområde Biologisk mångfald och Ekosystemtjänster.....	18
4.1 Biologisk mångfald och ekosystemtjänster.....	18
4.1.1 Andelen inköpta material som främjar biologisk mångfald i tillverkningsledet ska öka (Renovering & Nyproduktion).....	18
4.1.2 Den biologiska mångfalden och grönytefaktorn på våra fastigheter ska öka (Renovering, Nyproduktion, Drift & skötsel).....	18
4.2 Beskrivning av genomförda åtgärder.....	19
4.3 Beskrivning av effekt och resultat.....	19
4.4 Analys av effekt och resultat.....	19
4.5 Förslag till utveckling och förbättring.....	19

Bilagor

Bilaga 1: Uppföljning indikatorn halverad klimatpåverkan (1)

1 Inledning

Framtidenkoncernen bedriver ett ambitiöst hållbarhetsarbete, med fokus på de områden där vi har stor påverkan. Inom den ekologiska dimensionen utgår vi framför allt från *Göteborgs Stads Miljö- och klimatprogram 2021–2030* med tillhörande planer. Programmet har sin utgångspunkt i FN:s globala hållbarhetsmål *Agenda 2030*, *Sveriges nationella miljömålssystem*, *Parisavtalet* och de utmaningar som Göteborg som samhälle och Göteborgs Stad som organisation står inför för att klara omställningen till ett ekologiskt hållbart samhälle. Målbilden för programmet är att Göteborg ska ställa om till en ekologiskt hållbar stad till 2030. Det innebär att Göteborg ska vara en av världens mest progressiva städer när det kommer till att förebygga och åtgärda miljö- och klimatproblem. Våra barn och kommande generationer ska inte belastas med problem som vi själva kan lösa. Inte heller ska människor, djur och natur i andra länder behöva påverkas negativt av hur vi verkar.

Programmet har tre fokusområden: *Människan*, *Naturen* och *Klimatet*. För att passa Framtiden har vi stuvat om målen och har i stället huvudområdena *Giftfritt*, *Klimatneutralt* samt *Ekosystemtjänster & biologisk mångfald*. Människan – och då framför allt våra hyresgäster – löper som en röd tråd genom alla dessa områden. När vi har värderat vår betydande miljöpåverkan har vi beaktat var i våra processer en miljöpåverkan uppstår för att hålla fokus på var insatser gör störst skillnad. För att tydliggöra detta så synliggör gör vi i vilka processer som de olika målen ska beaktas. Inom koncernen använder vi olika benämningar och är organiserade på lite olika sätt, och såklart dockar varje bolag in målen så att det passar respektive verksamhet och planering. Övergripande har vi valt att använda processbegreppen *Nyproduktion*, *Renovering*, *Drift & Skötsel*, *Kontorsverksamhet* samt *Förutsättningar för våra hyresgäster att leva hållbart*. Vidare har vi ett mål som bara har betydande relevans för Störningsjourens uppdrag.

Varje år gör Framtidens Miljögrupp en nyvärdering av våra betydande miljöaspekter. Det innebär att över åren kan vissa mål försvinna och nya komma till. Orsaken kan variera, allt ifrån att vi har jobbat så framgångsrikt att vi kommit i mål, till att omvärldsfaktorer bidragit till att en aspekt blivit mer eller mindre betydande. I den miljöutredning som ligger till grund för vår bedömning av miljöaspekter har såklart en prioritering gjorts – vi kan helt enkelt inte arbeta med allt på alla nivåer samtidigt. Och när ett område minskar i betydelse, så finns behov att se över om något annat ska prioriteras upp. Samtidigt kräver de flesta av målen en kraftig omställning och är långsiktiga, med siktet inställt på 2030. Det innebär att vi har möjlighet till ett systematiskt och stabilt målarbete.

Inom några områden är utvecklingsbehovet inte lika stort. Samtidigt är detta områden där det är viktigt att vidmakthålla den nivå som vi uppnått idag, inte sällan tack vare att vi bedrivit ett aktivt arbete inom området. Flera av dessa ingår även i stadens uppföljning. Dessa kategoriseras som *Bevara & uppmuntra*. Detta för att påvisa att övriga mål ska prioriteras om våra resurser inte räcker till allt.

2 Målområde Giftfritt

Vi ska säkerställa att de material och produkter som vi använder i våra fastigheter inte innehåller ämnen som är skadliga för våra hyresgäster och medarbetare eller för göteborgssamhället. Inte heller ska de negativt påverka miljö och människor uppströms i tillverkningsledet eller nedströms när de hanteras som avfall eller allra helst cirkuleras i återvinnings- och återbruksprocesser. Att dokumentera och logga våra produkter i våra fastigheter är viktigt för att möjliggöra framtida återbruk. Vårt redskap för detta är Byggvarubedömningen. Målet är att alla byggprojekt har en kvalitetssäkrad loggbok som innehåller alla material och produkter som använts. Med kvalitetssäkrad innebär att rutiner för uppföljning av loggböcker i projekt ska finnas i bolagen och vara kända av projektavdelningen.

Vi ska sträva efter att använda produkter som varken innehåller utfasningsämnen eller prioriterade riskminskningsämnen, d.v.s. som har bedömningen Rekommenderas (grön). Vi ska även se till att vi i princip inte använder utfasningsämnen, d.v.s. minimerar produkter som har bedömningen Undviks (röd).

Även när det gäller kemiska produkter som vi själva köper in och använder i egen regi ska prioriterade riskminskningsämnen kraftigt minskas och utfasningsämnen minimeras.

2.1 Giftfritt

2.1.1 Andelen byggvaror och produkter i loggböckerna i Byggvarubedömningen som har totalbedömningen rekommenderas eller accepteras ska öka (Nyproduktion & Renovering)

Indikator	Utfall I 2023	Utfall I 2024	Utfall I 2025	Målvär de 2025	Målvär de 2030
Andel projekt som avslutats under året som har kvalitetssäkrade loggböcker (%)	90 %	77 %	100 %	100 %	100 %
Andel leverantörer på ramavtalen för "Servicearbeten och mindre entreprenader" som har kvalitetssäkrade loggböcker	0 %	85 %	75 %	100 %	
Andel produkter i loggböcker som färdigställts under året som har bedömningen Undviks (%)	2 %	6 %	4 %		
Andel produkter i loggböcker som färdigställts under året som har bedömningen Accepteras (%)	83 %	84 %	78 %		

2.1.2 Antalet kemiska produkter med utfasnings- och prioriterade riskminskningsämnen som används i egen regi ska minska (Drift & skötsel)

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvär de 2025	Målvär de 2030
Antal produkter innehållande utfasningsämnen (st/år)	186	149	58		
Antal produkter innehållande prioriterade riskminskningsämnen (st/år)	132	118	72		

2.2 Beskrivning av genomförda åtgärder

Vi har under året:

- Genomfört inventering av samtliga kontor och lokaler för att stämma av hur man följer kemikalielistan. Därefter har utrensning skett.
- Använt checklista för kemikaliehantering som en bilaga till ordinarie skyddsronder för att säkerställa korrekt hantering och förvaring av kemikalier
- Jobbat med substitution i kemikaliegruppen, utvärderat och bytt ut ett antal produkter
- Arbetat vidare med att få in samtliga hantverkare på ramavtal i BVB

2.3 Beskrivning av effekt och resultat

Vi har sett att:

- Rutinen med återkommande inventeringar har gett resultat och vi ser en minskning av antalet kemikalier
- Det är fortsatt svårt att helt få ordning på vilka kemikalier som köps in då det är många personer i organisationen som hanterar detta, men det har blivit bättre
- Vi har koll på de kemikalier som krävs till vissa maskiner och fordon, och ser att dessa kommer fasas ut efter hand då man byter ut dessa maskiner och fordon till fossilfria.
- Genom att ha lagt tid och fokus på att få in loggböcker från hantverkare har vi fått ett bra resultat, men det krävs ett kontinuerligt arbete med detta (samt stickprovsuppföljning) som är svårt att hålla i liv med befintliga resurser

2.4 Analys av effekt och resultat

Vår slutsats är att:

- Det krävs ytterligare åtgärder för att begränsa inköp av skadliga kemikalier

Framtidenkoncernens årliga uppföljning inom den ekologiska dimensionen - verksamhetsåret 2025

6 (20)

Bostads AB Poseidon

- Det behöver bli tydligare att användningen av skadliga kemikalier är en arbetsmiljöfråga
- Entreprenörer har en stor vilja att göra rätt, men det krävs att vi har tid att ligga på entreprenören och följa upp.

2.5 Förslag till utveckling och förbättring

Vi kommer genomföra följande förbättringar under året:

- Utbildning i kemikaliehantering kommer vara obligatorisk för berörda medarbetare
- Fortsatt genomförande av riskbedömningar för att öka kunskapen om rätt och säker hantering av skadliga ämnen (kopplat till arbetsmiljö)
- Avsatta resurser för att jobba med substitution
- Det behövs ett stärkt samarbete med HR utifrån ett arbetsmiljöperspektiv, samt utifrån vikten av att tydliggöra ansvar och mandat för bolagets roller.
- Avstämning av miljökrav såsom BVB kunde bli bättre under produktion om vi hade en resurs för att jobba mer med detta.
- Arbeta mot att öka andelen produkter som är bedömda som Rekommenderas.
- Behöver bli fortsatt bättre på att hantera avvikelser - ej föreskriva produkter som bedöms som undviks i BVB (använda loggbok redan under projektering för att undvika detta)

3 Målområde Klimatneutralt

Att kraftigt minska klimatpåverkan är en av våra största miljöutmaningar.

Göteborgs Stads mål är att vara klimatneutralt år 2030. Staden är utvald och har skrivit under att vara en av EU:s *100 klimatneutrala och smarta städer* som ska vara föregångare i omställningen i Europa. Utöver *Göteborgs Stads Miljö- och klimatprogram*, så utgår våra mål från Göteborgs Stads *Energiplan 2022–2030*, *Elektrifieringsplan 2022–2030* samt *Avfallsplan 2021–2030*. Framtiden har även ställt sig bakom *Allmännyttans Klimatinitiativ* samt *Avsiktsförklaring för cirkulärt byggande Göteborg* ("Handslaget").

Inom Framtiden har vi valt att sortera detta omställningsarbete inom tre olika fokusområden: Minskad klimatpåverkan, Energieffektivisering och Cirkulärt.

Inom området **Minskad klimatpåverkan** fokuserar vi på de två delområden som står för Framtidens största klimatpåverkande utsläpp:

- **Minskad klimatpåverkan från våra byggprojekt**, inklusive omställning till utsläppsfria och elektrifierade arbetsmaskiner och transporter. Vi ska minska vår klimatpåverkan med **50% redan 2025** i såväl renoverings- som nybyggnadsprojekt, och minska med hela **90% 2030**. Framför allt är det i materialvalen vi gör skillnad, genom att i hög grad välja återbrukade, återvunna och fossilfria material med låga utsläpp i tillverknings- och transportledet. Framtidenkoncernen har sedan 2025 en strategi gällande koncernens minskande klimatpåverkan i byggprojekt.
- **Minskad klimatpåverkan från våra hyresgästers transporter**. Genom att genomföra Framtidens ambitiösa mobilitetssatsning skapar vi förutsättningar för våra hyresgäster att minska sina klimatpåverkande utsläpp och bidra till att Göteborg är en stad med minimerade utsläpp från transporter.

Inom området **Energieffektivisering** fortsätter vi att minska användningen av fjärrvärme och el, ett systematiskt arbete som vi bedrivit i många år. Vi har två energieffektiviseringsmål som är relativt likvärdiga. Stadens målnivå är formulerat i primärenergi och motsvarar en minskning av fjärrvärme med 30% och fastighets-el (inklusive den verksamhetsel som vi har rådighet över, såsom till tvättstugor och utebelysning) med 25% 2009–2030. Enligt *Klimatinitiativet* ska den köpta normalårskorrigerade energi minska med 30% 2007–2030. Nyproduktion bidrar till måluppfyllelse med en energianvändning motsvarande 75% av kraven i BBR, vilket även uppfyller kravnivån i stadens ramverk för gröna obligationer. Sedan 2025 har koncernen en gemensam plan för energieffektivisering vilken kommer att följas upp från verksamhetsåret 2025. Vi skapar även förutsättningar för våra hyresgäster att minska sin elanvändning och fokuserar på att producera lokal förnybar energi, framför allt genom en kraftfull satsning på solceller enligt *Framtidenkoncernens plan för solenergi 2023–2030*. Vi ska även utveckla smarta energisystem med tekniker som effektstyrning och energilager.

Framtidenkoncernens årliga uppföljning inom den ekologiska dimensionen - verksamhetsåret 2025

8 (20)

Bostads AB Poseidon

Att ställa om till **cirkulära** principer är viktig för att minska vår och hyresgästernas klimatpåverkan och vår konsumtion av varor och material behöver minska och effektiviseras. Vi ska nyttja den redan byggda miljön i så hög grad som möjligt; bevara, reparera och återanvända det vi kan. Vi skapar förutsättningar för att material tillgängliggörs för andra. Vi förebygger uppkomsten av avfall och det som ändå uppstår ska gå till återvinning. Framför allt mäter vi detta med indikatorn för minskad klimatpåverkan. Men för att hålla ett särskilt fokus på återbruk så har vi en indikator där vi gör en statusbedömning av hur aktivt och effektivt vi arbetar med frågan.

3.1 Minskad klimatpåverkan

3.1.1 Klimatneutralt – Minskad klimatpåverkan

3.1.1.1 Klimatpåverkan ska minska i våra byggprojekt med 50% 2025 och 90% 2030 (Renovering & Nyproduktion)

Indikator	Utfall I 2023	Utfall I 2024	Utfall I 2025	Målvär de 2025	Målvär de 2030
Minskade klimatpåverkande utsläpp i underhållsprojekt (%)			-13 %	-50 %	-90 %

3.1.1.2 Eldrivna arbetsmaskiner på och transporter till byggplatsen ska öka (Nyproduktion & Renovering)

Indikator	Utfall I 2023	Utfall I 2024	Utfall I 2025	Målvär de 2025	Målvär de 2030
Andel el av total energianvändning för arbetsmaskiner på våra byggarbetsplatser (%) (i under året avslutade projekt)				10 %	
Andel el av total energianvändning för transporter till våra byggarbetsplatser (%) (i under året avslutade projekt) (%)				10 %	

Inget vi följt upp i dagsläget. Tanken var att följa upp detta från alla projekt som upphandlats 2025 och framåt, men det är resursmässigt svårt.

3.1.1.3 Våra egna arbetsmaskiner ska senast 2025 drivas på el-, vätgas- eller biogas som är förnybart producerad. För de arbetsmaskiner där dessa alternativ inte finns tillgängliga ska de, när det är möjligt, drivas med annat förnybart bränsle som är hållbart producerat. (Drift & skötsel)

Indikator	Utfall I 2023	Utfall I 2024	Utfall I 2025	Målvär de 2025	Målvär de 2030
Andel el- eller vätgasdrivna	58,5	58,8	59,4	20 %	

Framtidenkoncernens årliga uppföljning inom den ekologiska dimensionen - verksamhetsåret 2025

9 (20)

Bostads AB Poseidon

Indikator	Utfall I 2023	Utfall I 2024	Utfall I 2025	Målvär de 2025	Målvär de 2030
arbetsmaskiner [%]	%	%	%		
Antal el- eller vätgasdrivna arbetsmaskiner (st)	79	80	82		
Andel förnybart drivna arbetsmaskiner (%)	63 %	69,9 %	87,7 %	100 %	
Antal förnybart drivna arbetsmaskiner (st)	85	95	121		

3.1.1.4 2030 har Framtidenkoncernen ett attraktivt och effektivt mobilitetserbjudande som skapar förutsättningar för bostadsproduktion och bidrar till ett ökat hållbart resande (Förutsättningar för hyresgäster att leva hållbart).

Indikator	Utfall I 2023	Utfall I 2024	Utfall I 2025	Målvär de 2025	Målvär de 2030
Andel (%) hyresgäster som, utifrån totalt antal förflyttningar, väljer hållbara resealternativ eller att resor uteblir	83,1 %		81,8 %		80 %
Antal ton CO2e från boendes bilkörning	24 2 16	18 3 56	18 1 13		
Antal ton CO2e utsläpp per hushåll från boendes bilkörning	0,8	0,6	0,6		

3.1.2 Beskrivning av genomförda åtgärder

Under 2025 har vi:

- använt klimatväxlingspeng för att köpa in elektrifierade handhållna maskiner
- klimatberäknat alla avslutade projekt över 3 miljoner i KROT verktyget
- handlat upp klimatkonsult för beräkningar och rådgivning för klimatminskning
- ställt krav på att entreprenör ska klimatberäkna och komma med förslag för minskad klimatpåverkan i ett antal projekt som handlats upp under året
- uppdaterat beställarens miljöplan för att förtydliga klimatkrav och inkluderat en mall för bevarande och återbruk som ska användas i alla projekt
- börjat klimatberäkna och hitta förbättringar i projekt inför investeringsärenden

3.1.3 Beskrivning av effekt och resultat

Vi har sett att:

- HVO100 tankas i mycket större utsträckning
- inköp av handhållna maskiner av fossilfri karaktär utförs i större omfattning än tidigare.
- vi har ett ökat intresse hos bolagets projektledare avseende bevarande/återbruk och minskad klimatpåverkan

Framtidenkoncernens årliga uppföljning inom den ekologiska dimensionen - verksamhetsåret 2025

10 (20)

Bostads AB Poseidon

- marknaden är inte helt mogen - våra upphandlade entreprenörer har haft svårt att komma med förslag för minskad klimatpåverkan enligt upphandlad kravställning och vi har även sett ett ointresse i att söka återbruk då det ej finns incitament kopplat till det
- det finns fortsatt en fortsatt osäkerhet för hur man ska ta sig an frågan om särskilda klimatkrav i upphandling och en osäkerhet kopplad till den ekonomiska intressekonflikten.

3.1.4 Analys av effekt och resultat

Vår slutsats är att:

- ju bättre utbud bland fossilfria handhållna maskiner desto enklare att fasa ut det gamla fossildrivna beståndet.
- vi kommer alltid ha kvar en liten del fossilt bränsle då diesel krävs för kupévärmarna
- vi har svårt att nå den procentuella minskningen av CO2 som förväntas i en stor del av våra projekt där det inte finns några klimatförbättrande alternativ
- vi behöver vidareutveckla kravställning mot minskad klimatpåverkan i projekt
- vi har inte tillräckliga resurser för att säkerställa följsamhet mot krav och mål

3.1.5 Förslag till utveckling och förbättring

För att komma vidare kommer vi bland annat:

- fortsätta att uppmuntra till fossilfria alternativ framför annat. Vi kommer fortsätta att vara kritiska och tuffa med önskemål av fossil karaktär
- fortsätta sälja våra arbetsmaskiner i ett tidigare skede för att påskynda inköp av fossilfria alternativ
- behöva utveckla ett sätt att förvara batterier på i och med omställningen samt kraven
- analysera åtgärder som skulle kunna minska klimatpåverkan i större projekt för att sätta ramarna för kommande liknande projekt
- fortsätta vidareutveckla klimatkrav
- implementera den nya mallen för investeringsärenden för att få med alla hållbarhetsaspekter

3.2 Energieffektivisering

3.2.1 Klimatneutralt – Energieffektivisering

3.2.1.1 Energianvändningen ska minska med 30% (Renovering, Nyproduktion, Drift & skötsel)

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2025	Målvärde 2030
Uppmätt normalårskorrigerad energianvändning omräknat till primärenergital i enlighet med BBR (kWh/m ² Atemp, år)	104	105	102		
Uppmätt köpt normalårskorrigerad energi (kWh/m ² Atemp, år)	118	118	115		
Minskad mängd köpt normalårskorrigerad energi med 2007 som basår (%)	-18,8 %	-18,6 %	-18,6 %		-30 %
Minskad mängd normalårskorrigerad energi omräknat till primärenergital i enlighet med BBR med 2010 som basår (%)	-17,8 %	-17,4 %	-20 %		-28 %

3.2.1.2 Alla takytor med goda förutsättningar ska förses med solceller (Nyproduktion & Renovering)

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2025	Målvärde 2030
Akkumulera d installerad effekt [kWp] 2023–2030	2 044	2 150	2 320		8 700

3.2.1.3 Uppdrag: Starta pilotprojekt för att utveckla och implementera tekniker för smart styrning av och flexibilitets tjänster för effektanvändning i elnätet i kombination med energilagring (Renovering)

3.2.1.4 Uppdrag: Starta pilotprojekt för att undersöka möjligheten att i stor skala minska värmeeffekttoppar i fjärrvärmesystemet genom smart styrning och värmelagring (Renovering)

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2025	Målvärde 2030
Uppdraget är genomfört					

3.2.2 Beskrivning av genomförda åtgärder

Under 2025 har vi inlett arbetet med systematisk driftoptimering av hela beståndet med befintliga personalresurser. Ett geografiskt område har valts ut som pilot (Sandarna) och analys av potential har påbörjats.

Arbetet med att förbättra system för varmvattencirkulation för att minska värmeförluster, övertemperatur och legionellarisk har fortsatt.

Värmestyrning med AI har på försök införts på ett 1000-tal lägenheter. Parallellt testas optimering av befintligt styrsystem för att se vad som ger bäst resultat.

Arbetet med vattenoptimering har fortsatt med gott resultat.

Vår energieffektiviseringsplan har färdigställts och presenterats för styrelse och berörd personal.

En kartläggning av lämpliga objekt för fristående energieffektiviseringsprojekt har inletts med fokus på värmeåtervinning från spillvatten och tilläggsruta på befintliga fönster.

Utbyggnadstakten av solceller har fortsatt vara alldeles för låg jämfört med målet.

3.2.3 Beskrivning av effekt och resultat

Vi ser en långsiktig trend av minskande användning av både el, värme och vatten.

3.2.4 Analys av effekt och resultat

Den långsiktiga utvecklingen av både värme, el och vatten går åt rätt håll, men tempot behöver öka. För både el och värme är minskningen mot 2024 tydlig, men det är mindre intressant än den långsiktiga utvecklingen eftersom jämförelsen mellan enskilda år påverkas av att normalårskorrigeringen av enstaka månader har en betydande felmarginal.

För vår vattenanvändning har datan störts av att alla våra vattenmätare bytts ut vilket lett till att vi använt en annan datakälla än tidigare. Det gör att redovisade nyckeltal visar en ökning trots att användningen har minskat. Den nya datakällan bör vara mer korrekt, det är alltså historiska data som varit för låga då några mätare antagligen fallit bort från dataunderlaget.

Tempot i solcellsutbyggnaden har varit för låg, men den kan skalas upp mycket utan några resurskonflikter. En dedikerad projektledningskonsult är under upphandling. Möjligheten att nå målet är god.

3.2.5 Förslag till utveckling och förbättring

Det inledande arbetet med driftoptimering har inte kunnat genomföras i det tempot som behövs för att vi med befintliga resurser ska kunna ta oss igenom hela beståndet till 2030. Ytterligare resurs behöver alltså tillföras för att kunna nå målet. Eftersom arbete innebär en hel del intern kommunikation skulle en intern resurs vara mest effektiv.

För att följa energieffektiviseringsplanen behöver fler fristående energieffektiviseringsprojekt än vad som idag återfinns i vår investerings och underhållsplan genomföras de kommande åren. För att det ska ske behöver de medarbetare som är ansvariga för underhållsplaneringen se att det är deras ansvar att målen uppfylls vilket inte verkar vara fallet idag.

I arbetet med AI-styrning och driftoptimering har variationen i ålder och funktionalitet i våra styrsystem, främst i den lokala styrningen i DUC, varit en tydligt kristisk faktor. Vi behöver kartlägga beståndet och planera uppgradering för att kunna arbeta optimalt i alla våra fastigheter.

3.3 Cirkulärt

3.3.1 Klimatneutralt – Cirkulärt

3.3.1.1 Avfallsmängden i våra byggprojekt ska minska med 40% (Renovering & Nyproduktion)

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2025	Målvärde 2030
[Indikator är under utveckling]					-40 %

3.3.1.2 Graden av återbruk ska öka (Renovering & Nyproduktion)

3.3.1.3 Inköpta berg- och jordprodukter i byggprojekten ska i hög grad bestå av återanvänt eller återvunnet material (Renovering & Nyproduktion)

3.3.1.4 Överskottsmassor som tekniskt och miljömässigt bedömts användbara ska återanvändas eller återvinnas (Renovering & Nyproduktion)

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2025	Målvärde 2030
Andel återanvända eller återvunna massor i byggprojekten (%)					

3.3.1.5 Våra hyresgästers konsumtionsbaserade utsläpp och avfallsmängder ska minska (Förutsättningar att leva hållbart)

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2025	Målvärde 2030
Mängd restavfall (kg per lägenhet)	297	280	274	300	231

3.3.1.6 2030: Minst 90 % av användarna ska vara nöjda med avfallshanteringen (Förutsättningar att leva hållbart)

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2025	Målvärde 2030
Kundnöjdh et avfallshant ering (%)	79,7 %	79,1 %	80,4 %		90 %

3.3.1.7 2030: Alla boende ska ha fastighetsnära möjligheter att lämna produkter till återanvändning och återvinning (Förutsättningar att leva hållbart)

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2025	Målvärde 2030
Andel fastigheter där det finns möjlighet att fastighetsnära lämna produkter och material till		100 %	100 %		

Framtidenkoncernens årliga uppföljning inom den ekologiska dimensionen - verksamhetsåret 2025

15 (20)

Bostads AB Poseidon

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2025	Målvärde 2030
återanvändning (%)					

3.3.1.8 De konsumtionsbaserade utsläppen, engångsartiklar och avfallsmängden från vår kontorsverksamhet ska minska (Bevaka & uppmuntra)

3.3.2 Beskrivning av genomförda åtgärder

Vi har gjort följande:

- Följer upp mängden avfall i våra projekt och har en dialog i koncernen kring hur vi ska mäta och hur vi kan kravställa för minskning
- Arbetat med bevarande och återbruk i ett antal projekt under året och jobbat fram en bevarande- och återbruksplan som ska följa med som en bilaga till miljöplan i samtliga projekt
- Arbetat med att hitta en lösning för att kunna implementera föreslagen återbruksstrategi
- Tillfört fler miljörum och miljöhus med full sortering i befintligt bestånd
- Renoverat soprum till miljörum och utökat till full sortering
- Alla nyanställda går en miljöutbildning med information om vad man ska tänka på vid inköp och hur man ska hantera avfallet på kontoret för att minska de konsumtionsbaserade utsläppen, engångsartiklar och avfallsmängden från vår kontorsverksamhet
- Fortsatt arbete med klimatsmart kontor på miljöportalen på vårt intranät
- Tagit fram material för Leva hållbart med checklista som stöd till distrikten för att jobba med att skapa förutsättningar för bland annat hållbar konsumtion och minskat avfall

3.3.3 Beskrivning av effekt och resultat

Vi har sett följande:

- Fler projektledare tänker bevarande och återbruk i sina projekt och det finns även ett intresse hos förvaltningen men svårt att jobba mer med återbruk i förvaltning när vi inte får till återbrukshubb samt resurs
- Minskad mängd restavfall per lägenhet
- Ökad utsortering av matavfall

3.3.4 Analys av effekt och resultat

Vår slutsats är:

- att det måste förtydligas med resurser och ansvar för att arbetet med återbruk ska få snurr och ge effekt.
- att det arbete vi gör med att öka andelen hushåll med tillgång till fastighetsnära källsortering, och renovering av befintliga utrymmen, ger resultat i minskade restavfallsmängder.

3.3.5 Förslag till utveckling och förbättring

För att kunna öka andelen återbruk i våra renoveringsprojekt behöver vi:

- Rekrytera för att kunna implementera och hantera ett Återbruksflöde i bolaget/koncernen
- Anta bolagets strategi och arbetssätt för återbruk i projekt och i förvaltning
- Fortsatt föra en dialog med hyresgästföreningen kring återbruk och standardhöjande åtgärder.

För att ge våra hyresgäster förutsättningar att minska sina konsumtionsbaserade utsläpp behöver vi:

- Förankra arbetssättet med Leva hållbart guide och checklista på distrikten
- Stärka samarbetet med boendeutvecklare och utvecklingschefer/ledare för att förankra det arbetet ytterligare
- Fortsätta att informera våra hyresgäster om vilka möjligheter som finns till återanvändning och avfallshanteringen i området.
- Fortsätta att utveckla avfallshanteringen för att uppnå fullsortering för samtliga hushåll

4 Målområde Biologisk mångfald och Ekosystemtjänster

Förlusten av biologisk mångfald är ett av de största globala miljöproblemen idag enligt FN:s vetenskapliga expertpanel för biologisk mångfald IPBES och ett område där Framtiden kan göra stor skillnad för Göteborg med stora markytor spridda över staden. Det övergripande målet för Göteborg är att ha en hög biologisk mångfald, vilket innebär att Göteborg senast 2030 ska ha tillräckliga arealer av naturtyper och livsmiljöer med rätt skötsel för att bevara de arter som finns i kommunen och ge förutsättningar för att utveckla ekosystemtjänster. Göteborgs Stad ska också bidra till den biologiska mångfalden regionalt, nationellt och globalt. För Framtiden innebär det att vi i så väl planering, projekt som förvaltning ska vi tillvarata och utveckla andelen grönska, biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Vår gröna infrastruktur ska även utvecklas som en del i insatserna för klimatanpassning för att möta de oönskade effekterna av klimaförändringar. Vi ska även säkerställa att de material, biobaserade, som vi köper in – direkt eller via entreprenad – främjar biologisk mångfald uppströms i produktionsledet. Detta är av extra stor vikt då vi för minskad klimatpåverkan ökar andelen biobaserade material.

4.1 Biologisk mångfald och ekosystemtjänster

4.1.1 Andelen inköpta material som främjar biologisk mångfald i tillverkningsledet ska öka (Renovering & Nyproduktion)

Indikator	Utfal 2023	Utfal 2024	Utfal 2025	Målvär de 2025	Målvär de 2030
Indikator under utveckling (andel inköpta material som främjar biologisk mångfald)					

4.1.2 Den biologiska mångfalden och grönytefaktorn på våra fastigheter ska öka (Renovering, Nyproduktion, Drift & skötsel)

Indikator	Utfal 2023	Utfal 2024	Utfal 2025	Målvär de 2025	Målvär de 2030
Indikator under utveckling (ökad biologisk mångfald och grönytefaktor på våra fastigheter)					

4.2 Beskrivning av genomförda åtgärder

Under 2025 har vi:

- Fortsatt att konvertera bruksgräsmattor till högräsytor för att uppmuntra mångfald bland pollinerare.
- Planterat ca. 140 träd för att skapa förutsättningar för ekosystemtjänster, biologisk mångfald osv.
- Följt beslutade förvaltningsplaner för kontinuerlig skötsel av våra naturmarker.
- Haft visning av en naturvårdskonsult inom maskinslätter för att utöka möjligheterna till högräsytor.
- Inventerat beståndet av den invasiva arten parkslide och upprättat en handlingsplan för 2026.
- Genomfört två utbildningstillfällen för miljövärdarna inom "Biologisk mångfald - Från äng till slätterbalk" samt "Naturmarken - En oasis värd att investera i".

4.3 Beskrivning av effekt och resultat

Vi har sett att:

- Åtgärderna bidragit till att stärka biologisk mångfald och ekosystemtjänster genom fler livsmiljöer för pollinatörer, ökad strukturell variation och långsiktig naturvård.
- Konvertering till högräsytor och trädplantering förbättrar förutsättningarna för flora och fauna samt bidrar till klimat- och rekreationsnytta.
- Genom att följa förvaltningsplaner, utveckla skötselmetoder och höja kompetensen hos miljövärdar säkerställs en mer effektiv, kunskapsbaserad och långsiktigt hållbar förvaltning av naturmarkerna.

4.4 Analys av effekt och resultat

Vår slutsats är att:

- Trots skapade förutsättningar med en rikare palett av gräs och örter för viktiga pollinatörer saknar vi fortfarande metodik för att mäta mångfalden. Vi vet att vi gynnar, men inte i vilken utsträckning.
- Trädplantering utgör en långsiktig investering med successivt ökande ekosystemnytta som vi ej ser utfall på idag.

4.5 Förslag till utveckling och förbättring

Vi har identifierat ett antal åtgärder:

- Utveckla en metodik för uppföljning av biologisk mångfald, exempelvis

Framtidenkoncernens årliga uppföljning inom den ekologiska dimensionen - verksamhetsåret 2025

19 (20)

Bostads AB Poseidon

genom enkla indikatorarter eller återkommande inventeringar av pollinatörer och vegetation.

- Vidareutveckla högräsytor genom successiv utökning och ökad variation i slåttertider och skötselmetoder.
- Säkerställa långsiktig överlevnad av nyplanterade träd genom strukturerad etableringsskötsel och uppföljning.
- Försätta arbeta med rätt träd på rätt plats-metoden för maximalt uttag av de olika ekosystemtjänster träden bidrar med, men också för mångfaldens skull.
- Fortsätta kompetensutveckling för miljövärdar inom biologisk mångfald, ekosystemtjänster osv.
- Stärka kommunikation och dialog med hyresgäster för ökad förståelse och acceptans för naturvårdande åtgärder.